

OBSAH — СОДЕРЖАНИЕ — CONTENTS

<i>Bergerová Růžena: K otázce hypotaktických spojovacích výrazů v slo- ženém souvětí s jedním koordinačním vztahem mezi vedlejšími větami</i>	105—111
К вопросу гипотактических союзных слов в сложном предложении услож- ненного типа с одним сочинительным отношением между второстепенными предложениями	
<i>On the problem of hypotactic conjunctional expressions in a complex sentence with one coordinative relationship between subordinate clauses</i>	
<i>Blažek Václav: Současný stav nostratické hypotézy (fonologie a gramatika)</i>	235—247
Современное состояние ностратической гипотезы (фонология и грамма- тика)	
<i>The present state of the nostratic hypothesis</i>	
<i>Čermák František: Lexikální opozice, paradigm a systém . . . . .</i>	207—219
Лексическая оппозиция, парадигма и система	
<i>Lexical opposition, paradigm and system</i>	
<i>Daneš František — Hlavsa Zdeněk: K vztahu aktuálního členění a sé- mantické stavby výpovědi . . . . .</i>	3—11
К отношению между актуальным членением и семантическим строением высказывания	
<i>On the relationship between functional sentence perspective (FSP) and the semantic structure of sentence</i>	
<i>Ducháček Otto: O některých prostředcích mezilidské komunikace . . .</i>	51—57
О некоторых средствах межчеловеческой коммуникации	
<i>On some means of interhuman communication</i>	
<i>Hoffmannová Jana: Textová výstavba Herrmannovy povídky „Sudička!“</i>	96—104
Текстовое строение рассказа И. Германна «Судишка!» (Парка)	
<i>Construction of text in a short story by I. Herrmann</i>	
<i>Homolková Milada: K systémovému výkladu sémantického vývoje slo- vesa <i>pěti</i> . . . . .</i>	119—123
К системному изложению семантического развития глагола <i>pěti</i>	
<i>On systemic explication of the semantic development of the verb <i>pěti</i></i>	
<i>Horálek Karel: K otázkám sémiotiky . . . . .</i>	46—51
К вопросам семиотики	
<i>On some problems of semiotics</i>	

<i>Hůrková Jiřina</i> : O produkci základního tónu a jeho úloze ve výstavbě věty (W. E. Cooper - J. M. Sorensen, Fundamental frequency in sentence production)	151—155
К продукции основного тона и о его роли в строении предложения On the production of basic tone and on its function in the sentence construction	
<i>Karlík Petr</i> : K významu kondicionálu minulého	12— 21
К вопросу о значении сослагательного наклонения прошедшего времени Remarks to the meaning of past conditional	
<i>K nedožitým devadesátinám akademika Bohuslava Havránka (Redakce)</i>	81— 82
К недожитому девяностолетию академика Богуслава Гавранка Towards the 90th anniversary of the late Bohuslav Havránek	
<i>Kořenský Jan</i> : Problémy struktury osobnosti (O. Kolaříková, Problémy struktury osobnosti)	146—150
Проблемы структуры личности Problems of structure of personality	
<i>Kořenský Jan</i> : Strukturace sémiotické triády se zřetelem k pragmatické dimenzi	257—264
Структурация семиотической триады с учетом прагматического размера Structuration of semiotic triad with regard to the pragmatic dimension	
<i>Králík Jan</i> : Statistika českých grafémů s využitím moderní výpočetní techniky	295—304
Статистика чешских графем при помощи вычислительной техники Statistics of the Czech graphemes with the aid of modern computational technique	
<i>Mareš Petr</i> : Metajazyk, metařeč, metatext	123—131
Метаязык, метаречь, метатекст Metalanguage, metaspeech, metatext	
<i>Michálek Emanuel</i> : K posledním souhrnným pracím o dějinách spisovné češtiny (B. Havránek, Vývoj českého spisovného jazyka; D. Šlosar - R. Večerka, Spisovný jazyk v dějinách české společnosti)	63— 66
К последним общим работам об истории литературного чешского языка Two complex studies on the history of the Czech literary language	
<i>Müllerová Olga</i> : Výzkum mluveného jazyka v SSSR (Russkaja razgovornaja reč', red. E. A. Zemskaja)	311—317
Исследование устной речи в СССР The research of spoken language in the USSR	
<i>Národnostní politika v díle Gustáva Husáka (Redakce)</i>	1— 2
Национальная политика в произведениях Густава Гусака Politics of nationality in the work of Gustáv Husák	

<i>Nekvapil Jiří</i> : O rétorice a stylistice (J. Kraus, Rétorika v dějinách jazykové komunikace; týž, Úvod do stylistiky pro informační pracovníky)	322—326
О реторике и стилистике On rhetorics and stylistics	
<i>Novák Pavel</i> : Poznámky o jazyce lingvistiky (O směšování funkčních úseků textu v lingvistice)	83— 90
Заметки о языке лингвистики (О смешивании функциональных отрезков текста в лингвистике) Some notes on the language of linguistics (On mixing of functional text segments in linguistics)	
<i>Petr Jan</i> : Na okraj bulharského příspěvku k dějinám jazykovědy (K. P. Popov, Naučnoto delo na vidni bǎlgarski ezikovedi)	66— 71
Заметки на полях болгарской работы об истории языкознания Remarks on a Bulgarian contribution to the history of linguistics	
<i>Petr Jan</i> : K zdrojům Marxovy a Engelsovy filozofie jazyka III. Jacob Grimm a klasická německá komparatistika	177—198
К источникам философии языка Маркса и Енгельса III. Якоб Гримм и классическая германская компаратистика Sources of the philosophy of language by Marx and Engels III. Jacob Grimm and the classical German comparative studies	
<i>Petráček Karel</i> : Semitohamitské jazyky a nostratická hypotéza	57— 63
Семитско-хамитские языки и ностратическая гипотеза Semito-hamitic languages and the nostratic hypothesis	
<i>Prouzová Hana</i> : K valenčním vlastnostem primárních adjektiv v češtině	265—274
К свойствам управления первичных прилагательных в чешском языке On the valency of underived adjectives in Czech	
<i>Sgall Petr</i> : Teoretická lingvistika ve věku počítačů	305—311
Теоретическая лингвистика в веке вычислителей Theoretical linguistics at the computer age	
<i>Skoumalová Zdena</i> : Zamýšlení nad knihou o slovotvorném vývoji českého slovesa (D. Šlosar, Slovotvorný vývoj českého slovesa)	220—227
Размышления над книгой о развитии словообразования чешского глагола Some thoughts on the book concerning the word-formative development of the Czech verb	
<i>Starý Zdeněk</i> : Figura a idiom	91— 95
Фигура и идиом Figure and idiom	

<i>Straková Vlasta</i> : Pragmatické modifikace slovesné sémantiky (Příspěvek k derivační typologii)	30— 37
Прагматические модификации глагольной семантики (Вклад в деривационную типологию)	
Pragmatic modifications of verbal semantics (A contribution to the derivational typology)	
<i>Straková Vlasta</i> : Sovětský příspěvek k teorii slovotvorného významu (Je. S. Kubrjakova, Semantika proizvodnogo slova)	317—322
Советская работа о теории словообразовательного значения	
A Soviet contribution to the theory of word-formative meaning	
<i>Štěpán Josef</i> : O pojmenování barev a jeho využití v současné češtině	22— 29
О наименовании цветов и о его использовании в современном чешском языке	
On names of colours and their use in present-day Czech	
<i>Štěpán Josef</i> : Sovětská kniha o znaku a o vztahu jazyka a mimojazykové skutečnosti (A. F. Losev, Znak, simvol, mif)	140—146
Советская книга о знаке и об отношении языка к внеязыковой действительности	
A Soviet book on sign and on relation of language and extralinguistic reality	
<i>Štěpán Josef</i> : O fylogenetickém a ontogenetickém vývoji jazyka (M. Hildebrand-Nilshon, Die Entwicklung der Sprache. Phylogenie und Ontogenese)	228—235
О филогенетическом и онтогенетическом развитии языка	
On the phylogenetic and ontogenetic development of language	
<i>Těšitelová Marie</i> : K jazyku věcného stylu z hlediska kvantitativního	275—283
К языку т. наз. делового стиля с квантитативной точки зрения	
On the language of non-fiction style from the quantitative point of view	
<i>Uhliřová Ludmila</i> : Aktuální členění a styl jazykových projevů (na materiále z publicistických textů)	284—294
Актуальное членение и стиль речи (на материале публицистических текстов)	
Functional sentence perspective and style (based on newspaper texts)	
<i>Utěšený Slavomír</i> : Práce o charakteristických rysech brněnské mluvy (M. Krčmová, Běžně mluvený jazyk v Brně)	135—140
Работа о характеристических чертах говора города Брно	
A monograph on characteristic features of speech in Brno	
<i>Vachek Josef</i> : K problémům psané normy jazyka a vnitřní řeči	131—135
К проблеме письменной нормы языка и внутренней речи	
Problems of written language norm and inner speech	

- Vavroušek Petr: K nové gramatice védského jazyka (T. J. Jelizarenko,
Grammatika vedijskogo jazyka) . . . . . 326—329

К новой грамматике ведийского языка
A new grammar of Veda language

Voit Petr: Příspěvek ke studiu staročeského bezrozměrného verše . . . 112—118

Вклад в изучение древнечешского безразмерного стиха
A contribution to the study of Old-Czech free verse

Zatovkaňuk Mikoláš: O jednom typu jazykových kontaktů distančních 38—45

Об одном типе дистантных языковых контактов
On a type of distant language contacts

Zima Petr: Substrát, pidžin, kreol (K míře možného zobecnění) . . . . 199—206

Субстрат, пиджин, креол (К мере возможного обобщения)
Substrate, pidgin and creol: is a generalization feasible?

KRONIKA — ХРОНИКА — CHRONICLE

O otázkách jazykové teorie a analýzy: Základní příručka indoevropskéj jazyků — Srovnávací fonologie a morfologie — *P. Sgall*, 248). — Syntaktická typologie a konfrontační gramatika (L. Dezsö, Studies in syntactic typology and contrastive grammar — *L. Uhliřová*, 344). — Česká monografie o valenci dějových substantiv (J. Novotný, Valence dějových substantiv v češtině — *F. Daneš*, 156). — Ke kolísání mluvnického rodu u substantiv v polštině (M. Brzezina, Wariacja rodzaju gramatycznego rzeczowników nieżywotnych w postocnej polszczyźnie — *J. Petr*, 161).

О вопросах теории и анализа языка: Основное пособие индоевропеистики. — Синтаксическая типология и сопоставительная грамматика. — Чешская монография об управлении отлагольных существительных. — К колебанию в грамматическом роде существительных в польском языке.

Linguistic theory and analysis: A basic handbook of Indo-European studies. — Syntactic typology and contrastive grammar. — A Czech monograph on the valency of action nouns. — On the fluctuation of grammatical gender of nouns in Polish.

O otázkách textové lingvistiky a komunikace: Sovětská práce o lingvistice textu (I. P. Galperin, Tekst kak objekt lingvističeskogo issledovanija — *H. Prouzová*, 158). — Nový úvod do textové lingvistiky (R.-A. de Beaugrande-W. U. Dressler, Einführung in die Textlinguistik — *P. Sgall*, 333). — O neverbálních komponentech komunikace v ruštině (I. N. Gorelov, Neverbal'nyje komponenty komunikacii — *M. Rulfová*, 337). — Interdisciplinární časopisy o komunikaci a textu (Language and communication; Text — *A. Jirsová*, 171).

О вопросах лингвистики текста и коммуникации: Советская работа о лингвистике текста. — Новое введение в лингвистику текста. — О невербальных компонентах коммуникации в русском языке. — Интердисциплинарные журналы о коммуникации и тексте.

Text linguistics and communication: A Soviet contribution to the linguistics of text. — A new introduction to text linguistics. — Non-verbal components of communication in Russian. — Interdisciplinary periodicals on communication and text.

O otázkách vývoje jazyka: Sovětská práce o vlivu ruštiny na vývoj české slovní zásoby (G. A. Liličová, Úloha ruštiny ve vývoji slovní zásoby českého spisovného jazyka — *L. Horalík*, 340). — Antologie jazykovědné bulharistiky v NDR (Ezikovedskata българистика в ГДР — *J. Petr*, 164). — K Mažiulisovu vydání staropruských památek (V. Mažiulis, Prūsų kalbos paminklai — *J. Petr*, 72). — Pokus o nový přístup k zpracování polských nářečí (K. Dejna, Atlas polskich innowacji dialektalnych — *J. Petr*, 330).

О вопросах развития языка: Советская работа о влиянии русского языка на развитие чешского словарного запаса. — Антология лингвистической болгарис-

тиki в ГДР. — К изданию древнепрусских памятников Мажиулиса. — Попытка нового подхода к описанию польских говоров.

Language development: A Soviet study on the influence of Russian on the development of the Czech word-stock. — An anthology of Bulgarian linguistic studies in the GDR. — A note on Mažiulis's edition of Old-Prussian literary monuments. — An attempt at a modern approach to the study of Polish dialects.

O otázkách jazykové kultury, jazykového vyučování aj.: Český slovník cizích slov (L. Klimeš, Slovník cizích slov — V. Mejstřík, 251). — O pojetí maďarské příručky jazykové kultury (Příručka jazykové kultury, red. L. Grétsy — M. Kovalovszky — H. Confortiová, 167). — Druhý díl sovětské učebnice českého jazyka (A. G. Širokova - P. Adamec - J. Vlček - T. J. Konstantinova - E. R. Rogovskaja, Učebnik českogo jazyka — J. Hronek - J. Porák, 342). — Čeština na pozadí ruštiny a angličtiny (Ch. E. Townsend, Czech through Russian — V. Straková, 74). — O jazyce přítomnosti a budoucnosti (J. Skácel - O. Švarný - P. Zima, Rok 2000 — Jazyk jako most i propast — J. Kraus, 335).

O вопросах культуры языка, обучения языку и т. д.: Чешский словарь иностранных слов. — О концепции венгерского пособия по культуре языка. — Второй том советского учебника чешского языка. — Чешский язык на фоне русского и английского. — О языке в настоящем и в будущем.

Language culture, language teaching etc.: A Czech dictionary of foreign words. — On the conception of the Hungarian handbook on language culture. — The second volume of the Soviet textbook of Czech language. — The Czech language on the background of Russian and English. — On the present-day language and language of the future.

O otázkách zvukové stránky jazyka: Konfrontační fonologie ruštiny a němčiny (E. Wiede, Phonologie und Artikulationsweise im Russischen und Deutschen — J. Hůrková - R. Buchtelová, 77). — Příspěvek k určování kvalitativních rozdílů vokálů (L. Steensland, A method for measuring perceptual distances between different vowel qualities — J. Hůrková, 169).

O вопросах звуковой стороны языка: Сопоставительная фонология русского и немецкого. — Работа о квантитативном разграничении гласных.

Sound aspects of language: Contrastive phonology of Russian and German. — A contribution to the measurement of qualitative differences between vowels.

O otázkách interdisciplinárních vztahů: Psychologický pohled na řečovou činnost (H. Hörmann, To mean — to understand — I. Nebeská, 345). — Sovětský sborník o otázkách sociolingvistiky (Voprosy sociolingvistiki — K. Pössingerová, 348). — Nová příručka o strojové lingvistice (P. Sgall - E. Hajíčová - P. Piňha, Učíme stroje česky — J. Černý, 349).

O вопросах интердисциплинарных отношений: Психологический взгляд на речевую деятельность. — Советский сборник о вопросах социолингвистики. — Новое пособие о машинной лингвистике.

Interdisciplinary relations: A psychological view of the speech activity. — A Soviet collection of papers on socio-linguistics. — A new manual of computational linguistics.

Organizace vědecké práce: Za profesorem Milanem Romportlem (P. Novák, 156). — Za profesorem Eugenem Paulinym (O. Šoltys, 330). — O XIII. mezinárodním lingvistickém kongresu v Tokiu (1982) (K. Fiala, 254). — Konference SLE o typologii a univerzáliích v Athénách (1982) (P. Sgall, 175). — V. mezinárodní kon-

gres MAPRJAL (1982) (*V. Hrabě*, 173). — II. konference o syntaxi a jejím vyučování v Nitre (1982) (*P. Piňha - M. Čechová*, 171). — Kolokvium o stylistice a její aplikaci v praxi (1982) (A. Macurová, 350).

Организация научного труда: За профессором Миланом Ромпартлом. — За профессором Еугеном Паулини. — О XIII международном лингвистическом конгрессе в Токио. — Конференция СЛЕ о типологии и универсалиях в Афинах. — V международный конгресс МАПРЯЛ. — II конференция о синтаксисе и его обучении в Нитре. — Совещание о стилистике и о ее приложениях на практике

Organization of scientific work: In memoriam of Professor Milan Romportl. — In memoriam of Professor Eugen Pauliny. — The 13th international linguistic congress in Tokio. — Conference of SLE on linguistic typology and language universals in Athens. — The 5th international congress of MAPRJAL (1982). — The 2nd conference on syntax and on teaching syntax held in Nitra (1982). — A conference on stylistics and its application in practice (1982).